

Ентомологічний моніторинг за переносниками збудників трансмісивних хвороб, важлива складова захисту населення від розповсюдження паразитарних інфекцій. З метою визначення поширення різних видів членистоногих на території області, проводиться систематичне обстеження об'єктів довкілля для спостереження за чисельністю комарів, їх відбір для подальшого визначення видової належності. Також постійно здійснюються фенологічні спостереження за сезонною активністю комах, та проводяться розрахунки термінів епідеміологічного сезону відповідно метеорологічним даним.

Протягом епідсезону 2017 року, фахівцями групи спостереження, здійснені виїзди з метою обстеження території Канівського, Маньківського, Чорнобаївського, Лисянського, Жашківського, Шполянського, Звенигородського, Тальнівського, Городищенського, К.Шевченківського районів. Також проведено ентомологічне обстеження території м.Черкаси та Черкаського району. Всього відловлено та досліджено 2060 екземплярів членистоногих, які віднесені до 32 видів та мають медичне значення. З них 3 види малярійних комарів роду Анофелес, які є специфічними переносниками малярії, за умови її ввезення. 13 видів немалярійних комарів родів Аедес, Кулекс, Кулісета, які разом із малярійними являються переносниками місцевого гельмінтозу – дирофіліаріозу. Досліджено 3 види мошок, 2 види мокреців, 3 гедзів – компонентів гнусу, що є злосними кровососами та завдають неприємності своїми покусами, як людям, так і тваринам. Їх укуси викликають сильну алергічну реакцію, особливу шкоду вони наносять дітям. Відловлено та визначено 11 видів мух, таких як : синя, зелена, червонохвоста, м'ясоїдка, жигалка та інші. Це свідчить про поширення значної кількості мух на дослідженій території. Вони є механічними переносниками кишкових інфекцій та гельмінтозів. Також залишаються поширеними іксодові кліщі, які є переносниками хвороби Лайма та енцефаліту.

Різноманіття членистоногих свідчить про поширення гнусу та інших небезпечних комах, кліщів на території області. Кліматичні умови нашої території, створюють сприятливі

умови для зараження людей інфекціями, які вони переносять. Розрахунки термінів епідемічного сезону свідчать, що в області початок сезону ефективного зараження малярійних комарів збудником малярії відмічався 20.05.17 і закінчився 03.09.17, тривав 106 діб. Сезон можливого зараження людей малярією розпочався 13.06.17 і тривав 96 діб до 17.09.17. Можливість розповсюдження інфекції, за наявності збудника, була середньою. Початок вильоту комарів із зимуючих форм відмічений 10.03.17.± 3 дні. Сезон активності весняно-літньої генерації I покоління ендоефільних видів комарів Анофелес розпочався 15.05.17, що на 10 днів пізніше минулого року. Початок масового кровосмоктання - 17.05.17. Пік чисельності личинок припадає на початок липня. Масовий вихід у діапаузу зареєстрований 20.09.17. Середньосезонний показник чисельності імаго малярійних комарів складає 5,3 екз/м² .

Дієвим заходом попередження захворювань людей є самозахист від нападу кровосисних комах та кліщів, під час відпочинку в парках, лісах, виконання робіт на присадибних ділянках, в полях, та інших об'єктах довкілля. Найкраще використовувати репелент (засіб для відлякування), який необхідно наносити на відкриті ділянки тіла або на одяг. Якщо вберегтися не вдалось, для того, щоб запобігти свербіжу у місці покусів кровосисними комахами рекомендується протирати шкіру розчином нашатирного спирту розведеним з водою 1:1, чи розчином харчової соди – 1 чайна ложка на 1 склянку води, розчином оцту з водою 1:1. Також допоможе зняти симптоми укусу комарів, олія чайного дерева, яка має бактерицидні властивості. Якщо присмоктався кліщ, то його потрібно якнайшвидше видалити, це проводять розхитуванням, захопивши тіло пінцетом або пальцями, огорнутими марлевою серветкою. Кліща можна видалити, затягуючи довкола його тіла петлю з грубої міцної нитки. Закручувати нитки петлі необхідно доки паразит не вийде з шкіри. Місце укусу кліща потрібно продезинфікувати. Якщо самостійно видалити кліща не вдалось, звертайтеся до лікувальної установи. Знятого кліща не можна викидати. Помістивши кліща в закритий посуд із змоченою водою ваткою, доставте в лабораторію ДУ «Черкаський ОЛЦ МОЗ України», для визначення виду кліща, дослідження на інфікованість збудниками трансмісивних захворювань.